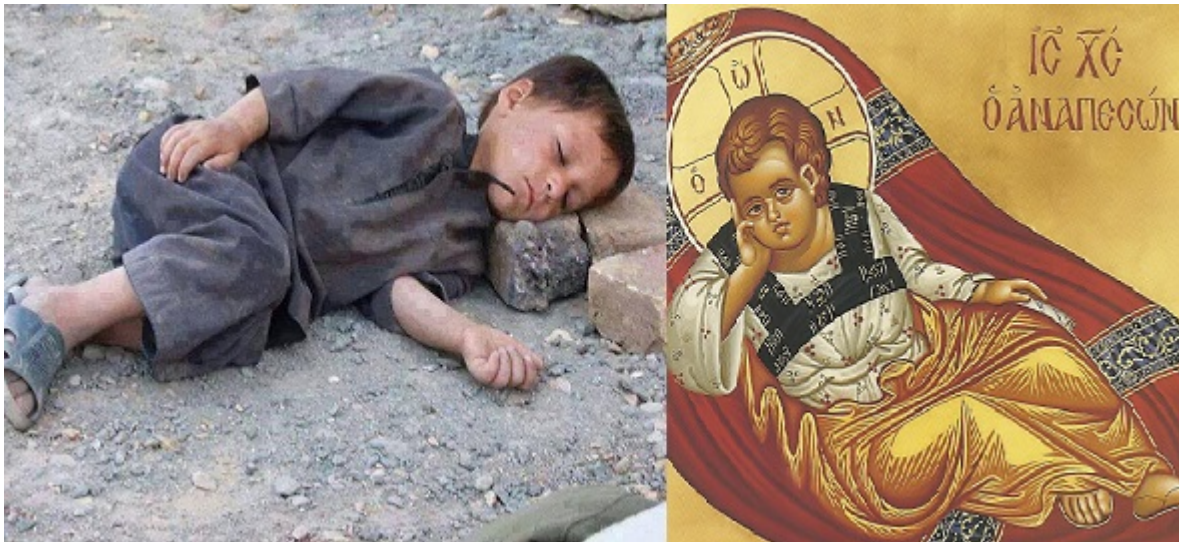

Πού είναι ο Χριστός; (Δρ. Πέτρος Παναγιωτόπουλος, Συντονιστής Περιεχομένου Ενότητας Επιστημών - Πεμπτουσία)

/ [Πεμπτουσία](#)

Με την ευκαιρία της μεγάλης γιορτής της χριστιανοσύνης, των Χριστουγέννων, τα Μέσα και τα blogs θα «θυμηθούν» και πάλι την ιστορία του αστεριού, που οδήγησε τους Μάγους από την Ανατολή στη φάτνη του νεογέννητου Βασιλιά. Θα ακουστούν και πάλι γνώμες ειδικών (στην καλύτερη περίπτωση), εικασίες, εκτιμήσεις και υποθέσεις για την προέλευση και τη φύση αυτού του μυστηριώδους ουράνιου σημαδιού. Μύθος, θαύμα, σύνηθες αστρονομικό φαινόμενο; Και πάλι θα παρελάσουν μπροστά μας οι ποικίλες αντιλήψεις και απόψεις για το τι συνέβη δυο χιλιάδες χρόνια πριν.

φωτο: Papathanasiou Athanasios/facebook

Το σίγουρο είναι πάντως ότι κανείς δεν μπορεί να διατυπώσει μια ασφαλή εκτίμηση για το φαινόμενο. Οπότε επανερχόμαστε στον ίδιο παρονομαστή: οι πιστοί αποδέχονται την υπερφυσική εξήγηση του φαινομένου. Οι άλλοι κρατούν τις επιφυλάξεις τους. Εξάλλου, όπως έλεγε και ο αείμνηστος καθηγητής του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης Νίκος Ματσούκας, «οι ουρανοί διηγούνται δόξαν Θεού γι' αυτούς που πιστεύουν... για όσους δεν πιστεύουν, δεν διηγούνται τίποτα».

Έτσι εξηγείται, μάλλον, γιατί τα μυστήρια της Βασιλείας είναι «εσφραγισμένα σφραγίσιν επτά» και γιατί στα «μωρά του κόσμου» επιλέχθηκε να αποκαλυφθεί το μυστήριο της σωτηρίας. Και το νεογέννητο Βασιλέα δεν τον «πήραν είδηση» ούτε οι τρανοί ούτε οι ιστορικοί της εποχής. Αυτοί που τον προσκυνούν είναι οι απλοί βοσκοί και οι (ξένοι) σοφοί μάγοι. Σ' αυτούς αποκαλύπτεται η ανατολή του Ήλιου της Δικαιοσύνης. Η απλότητα και η βαθιά και ουσιαστική σοφία αξιώνονται να δουν τη σάρκωση της αλήθειας στη γη.

Πριν από μερικές δεκαετίες, ένα θρησκευτικό έντυπο αναδημοσίευε τέτοιες μέρες το διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη «Τα Πτερόεντα Δώρα». Σ' αυτό ένας άγγελος κατεβαίνει την Πρωτοχρονιά στη γη για ν' αφήσει τρία δώρα σε όσους ανθρώπους θα τα δέχονταν: ένα αστέρι για να φωτίζει τις συνειδήσεις, τη ζωή για να πάλλονται οι καρδιές και μία αύρα που θα δροσίζει τις ψυχές και φέρνει τη γαλήνη. Όμως δεν βρήκε πουθενά ανθρώπους που θα τα ήθελαν: ούτε σε πλούσια αρχοντικά, ούτε σε φτωχικά χαμόσπιτα, ούτε σε τόπους διασκέδασης, ούτε έξω στους δρόμους. Αυτό που βρήκε ήταν υποκρισία, μιζέρια, πλεονεξία και αυθάδεια.

Ο Σκιαθίτης λογοτέχνης λέει ότι κατόπιν ο άγγελος πήγε σε μια εκκλησία. Και εκεί όμως συνάντησε φιλοχρηματία και επίδειξη αμφίων. Το τελευταίο, βέβαια, θεώρησε σκόπιμο να το παραλείψει το ευσεβές φύλλο, για να μη σκανδαλισθούν προφανώς οι αναγνώστες του. Το σημαντικό όμως είναι ότι στο διήγημα, ο άγγελος πήρε τα δώρα και έφυγε από τη γη απογοητευμένος, αφού δεν βρήκε κανέναν που να τα θέλει πραγματικά.

Εκτός από το άστρο της Βηθλεέμ, πολλά λόγια πρόκειται ν' ακούσουμε αυτές τις μέρες και για το νόημα των γιορτών. Και πολλά κηρύγματα επίσης, εντός και εκτός ναών. Σε πολλά από αυτά κατακεραυνώνεται – και όχι άδικα – το καταναλωτικό πνεύμα, με το οποίο επενδύονται οι μέρες αυτές. Όμως τα πράγματα δεν σταματούν εκεί. Θέλει κι άλλες υπερβάσεις, για να μπορέσει κανείς να ζήσει τη γέννηση του Θεού. Αν η ζωή της Εκκλησίας θεωρηθεί μια τυπική υποχρέωση, ένας ακόμη ιδεολογικός χώρος ή πεδίο κατεξουσιασμού των ανθρώπων, τα λόγια δεν αρκούν για να εξοβελίσουν την επιφανειακότητα του καταναλωτισμού. Ο Παπαδιαμάντης ήταν αρκούντως αποκαλυπτικός επ' αυτού.

Ποιες είναι οι υπερβάσεις αυτές; Ο λόγος της Εκκλησίας δεν ήταν ποτέ μονοδιάστατος σχετικά. Εξάλλου, η βάση του κηρύγματος του Ιησού ήταν η αγάπη. Από 'κει και πέρα οι δρόμοι ποικίλλουν. Όπως λέει ο άγ. Ιωάννης Χρυσόστομος, ο Κύριος γνώριζε πως αν χάραζε ένα δρόμο για τη Βασιλεία, πολλοί θα δίσταζαν να τον ακολουθήσουν. Γι' αυτό και χάραξε πολλές οδούς, που όλες οδηγούν στον Παράδεισο. Αν λ.χ. δεν μπορεί κάποιος να ακολουθήσει την οδό της παρθενίας, μπορεί να ακολουθήσει την οδό του γάμου. Και αν δεν μπορεί με ένα γάμο, ας κάνει και δεύτερο. Και αν δεν μπορεί με τη σωφροσύνη να εισέλθει στη Βασιλεία, μπορεί να ασκήσει ελεημοσύνη. Και αν δεν είναι σε θέση να ασκήσει ελεημοσύνη, τότε μπορεί να ακολουθήσει την οδό της νηστείας, κ.ο.κ.

Αναλογικά θα λέγαμε, ότι τα Χριστούγεννα προσφέρονται για να δει κάποιος το πρόσωπο του Χριστού στον ξένο, τον άστεγο, τον ανήμπορο και τον καταφρονεμένο που ζει δίπλα μας. Και αν δεν μπορεί να φτάσει ως εκεί, ίσως να μπορεί να ανοίξει την καρδιά του και να διώξει τη μιζέρια που την καταπλακώνει, για να δει τους δικούς του ανθρώπους με άλλη ματιά, αυτή της αγάπης. Τότε θα καταλάβει το μυστήριο της σαρκώσεως, ότι ο Θεός δεν βρίσκεται κάπου ψηλά, κάπου μακριά, αδιάφορος για τα δικά μας προβλήματα και ένας απόμακρος τιμωρός. Ότι γεννήθηκε άνθρωπος, «ντύθηκε» τη φύση μας, για να μας νιώσει και να μας κάνει θεούς. Ότι στέλνει αδιάκοπα το αστέρι να φωτίζει τις συνειδήσεις μας, τη ζωή για να ζούμε αιώνια και τη λεπτή Του αύρα για να γαληνεύουμε.